

Sabima kartleggingsnotat 18-2025

Soppkartlegging i rik sandfuruskog på Ringerike og Hole

Av Terje Spolén Nilsen

Svovelvifte *Sterieopsis vitellina* VU

Målet er å øke kunnskapen om soppmangfoldet i rik sandfuruskog på Ringerike og i Hole. Vi startet i begynnelsen av juni på de nærliggende områdene Helgelandsmoen og Prestmoen. Sommeren og i starten av høsten ble svært varm og tørr, så artsmengden av sopp kom ikke i gang før rundt 15 september.

Det ble gjort 532 artsregistreringer, hvorav 370 soppregreringer. 159 sopparter, 37 karplanter, fire lavarter, to virvelløse dyr og ett pattedyr. Under hele kartleggingen deltok i alt 14 personer, hvorav seks var fra andre foreninger. Totalt 27 kartleggingsdager.

En takk til Tor Erik Brandrud og Leila S. Berg for sine bidrag.

Moslørsopp *Cortinarius pinophilus* VU

Soppkartlegging i rik sandfurskog på Ringerike

Ringerike soppforening

Emneord: Sandfurskog, sopp, kartlegging, Ringerike

Kartleggingsområdene:

Helgelandsmoen i Hole er et kjent område i soppsammenheng med mange registreringer i artskart fra tidligere år.

Vi gjorde 125 registreringer totalt på Helgelandsmoen.

Rødlistede arter Helgelandsmoen:

Rosenkjuke *fomitopsis rosea* **NT**

Hybridjamne *Diphasiastrum x zeilleri* **EN** (4 lokaliteter)

Skogjamne *Diphasiastrum complanatum subsp. complanatum* **NT** (17 lokaliteter)

Vaniljerot *Monotropa hypopitys* **NT** (5 lokaliteter)

Lodnevaniljerot *Monotropa hypopitys subsp. hypopitys* **NT**

Furuvintergrønn *Pyrola chlorantha* **NT** (26 lokaliteter)

Knerot *Goodyera repens* **NT**

Prestmoen like sør for Hønefoss, her ble det gjort få soppfunn, men flere funn av rødlistede planter. Området er godt kjent og det er gjort mange soppregistreringer her fra tidligere år, som er synlige i artskart. Vi gjorde 50 registreringer på Prestmoen.

Rødlistede arter Prestmoen:

Bittergrønn *Chimaphila umbellata* **EN**

Knerot *Goodyera repens* **NT** (7 lokaliteter)

Vaniljerot *Monotropa hypopitys* **NT** (3 lokaliteter)

Lodnevaniljerot *Monotropa hypopitys subsp. hypopitys* **NT** (2 lokaliteter)

Furuvintergrønn *Pyrola Chlorantha* **NT**

Skogjamne *Diphasiastrum complanatum subsp. complanatum* **NT** (2 lokaliteter)

«Liemoen» nord for Nes I Ådal. Denne store furumoen ligger mellom Begna elv i vest, Tverrsjøelva i øst og Linskardsberget i nord. Navnet Liemoen er et navn personer på Nes i Ådal bruker om området. Det lå ei sag der, like ved Bjørkodden, denne saga het Liemosaga. Deler av furumoen er vurdert til rik sandfurskog av forskjellig kvalitet. Det var ingen registrerte soppfunn i dette området i Artskart fra tidligere, og det ble rapportert 128 registreringer.

Rødlistede arter «Liemoen»:

Furuknippesopp *Lyophyllum shimeji* **NT**

Rosenkjuke *Fomitopsis rosea* **NT**

Skogjamne *Diphasiastrum complanatum* subsp. *complanatum* **NT** (3 lokaliteter)

Vaniljerot *Monotropa hypopitys* **NT**

Hare *Lepus timidus* **NT**

Hovlandsmoen er et furuskogsområde på Sokna, mellom Nordmoveien og elva Sogna og Soknabruket. Området har noen få soppregistreringer i artskart fra tidligere. Det ble gjort 85 rapporteringer her.

Rødlistede arter Hovlandsmoen:

Furugråkjuke *Boletopsis grisea* **VU**

Kopperrød slørsopp *Cortinarius cupreorufus* **NT**

Blåfotstorpigg *Hydnellum scabrosum* **NT** (2 lokaliteter)

Lodnevaniljerot *Monotropa hypopitys* subsp. *hypopitys* **NT**

Somma dette området ligger vest for bebyggelsen Somma i Ådal, mellom europaveien E-16 og Ådalselva (Begna). Noen få soppregistreringer i artskart i dette området fra tidligere. Det ble gjort 18 registreringer.

Rødlistede arter Somma:

Moslørsopp *Cortinarius pinophilus* **VU**

Flammenetskinns *Pseudomerulius aureus* **NT**

Gul snyltekjuke *Antrodiella citrinella* **NT**

Lodnevaniljerot *Monotropa hypopitys* subsp. *hypopitys* **NT** (2 lokaliteter)

Rådalsmoen denne sandfuruskogen ligger nord for Sokna på vei mot Strømsoddsbygda og øst for elva Sogna, og det er ingen tidligere soppregistreringer i artskart. 72 registreringer.

Rødlistede arter Rådalsmoen:

Svovelvifte *Stereopsis vitellina* **VU**

Liten billeslørsopp *Cortinarius carabus* **VU**

Purpurvoksskinns *Phlebia femsjoeënsis* **VU**

Furuknippesopp *Lyophyllum shimeji* **NT**

Blåfotstorpigg *Hydnellum scabrosum* **NT**

Ferskenslørsopp *Cortinarius lustrabilis* **DD** (3 lokaliteter)

Skogjamne *Diphasiastrum complanatum* subsp. *complanatum* **NT**

Tyttebærmoen ligger nord for Sokna på vei mot Strømsoddsbygda og vest for elva Sogna. Her er det noen få soppregistreringer i artskart fra før 2025. Vi gjorde 48 registreringer.

Rødlistede arter Tyttebærmoen:

Hengekjuke *Postia ceriflua* **EN**

Blåfotstorpigg *Hydnellum scabrosum* **NT** (5 lokaliteter)

Purpurvoksskinn *Phlebia femsjoeënsis* VU

Øvrige områder som ble besøkt med få registreringer var **Leieren** (Sokna), **Nordmoen** (Sokna), **Eggemoen** og **Kilemoen** i Ringerike og **Bymo**en og **Trongsmoen** i Hole

Rødlistearter som ble funnet på disse lokalitetene:

Furuvintergrønn *Pyrola Chlorantha* **NT** (Eggemoen, Bymo

en) Vaniljerot *Monotropa hypopitys* **NT** (Eggemoen)

Litteratur:

Miljødirektoratet, www.miljodirektoratet.no/tjenester/naturtyper/rik-sandfurskog/

T. Læssøe og J. H. Petersen, 2019 Nordeuropas svampe bind I og II

H. Björnström og P. Wikström, 2023 Sandtallskogens marksvampar

T. Læssøe, J. H. Petersen, T. Guldberg Frøslev og J. Heilmann-Clausen, 2024 Danmarks basidiesvampe

G. Kibby og M. Tortelli, 2021 The genus Cortinarius in Britain

T. E. Branderud, H. Lindström, H Marklund, J Melot og s, Muskos, 1989-2012 Cortinarius Flora Photographica, del 1-5